

KIERTOTALOUS ARJESSA - toimintasuunnitelma

Anttilanmäki-Kittelän
asukasyhdistys ry

Versio 15.9.2019

Kenen kanssa? – Kohderyhmät 1/3

Asukkaat

- Anttilanmäen ja Kittelän asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja potentiaaliset asukkaat
- Ovat motivoituneet elämään kestävästi, mutta eivät ole rohkaistuneet tai eivät tiedä, miten kestävä elämän ratkaisujen ottaminen osaksi elämää onnistuisi
- Hyötyvät kursseista, opastuksesta, esimerkeistä ja samoja arvoja kannattavasta yhteisöstä.
- Heille ei tarvitse perustella ilmastonmuutoksen ehkäisemistä tai syytä ekologisten valintojen taustalla.

Kenen kanssa? – Kohderyhmät 2/3

Alueen yritykset, yhteisöt, lähistön asukkaat ja asukasyhdistykset

- Svenska Gården, työntekijät ja lapset perheineen
- Anttilanmäen baari
- Muut yritykset ja käsityöläiset (kartoitetaan)
- Adventtikirkko ja islamilainen kulttuuriyhdistys
- Muut yhteisöt (kartoitetaan)

Kenen kanssa? – Kohderyhmät 3/3

Toiminnan mahdollistajat

- Kansalaisopisto (kurseja yhteistyössä/räätälöitynä)
- Lahden kaupunki (alueen kadut ja puistoalueet), kaupungin viranhaltijat (rakennusvalvonta, kaavoitus, ympäristötoimi, kulttuuritoimi), poliittiset päättäjät, luottamusmiehet, European Green City 2021 -hankkeen vastuuhenkilöt
- Alueen oppilaitokset
- Lahden videokuvaajat ry
- Sponsorit, yhteistyökumppanit, hankerahoittajat (etsitään toteutuksiin)
- Suomen kylät ry (selvitetään olisiko meille tarjottavaa)
- Kasvi- ja eläingeenivarojen asiantuntijat

Vaikuttavuustavoite (impact)

”Emme kuluta arjessamme luonnonvaroja yli maapallon ekologisen kantokyvyn. Toisin sanoen elämme resurssiviisasta elämää, mikä tarkoittaa, että jokainen meistä

- 1) tuottaa mahdollisimman vähän ilmastonmuutosta aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä,
- 2) tuottaa mahdollisimman vähän jätettä eli elää kiertotaloudessa, jossa kaikki materiaali hyödynnetään ja kierrätetään ja
- 3) ei ylikuluta luonnonvaroja vaan elää yhden maapallon kantokyvyn rajoissa niin, että luonnonvarojen kulutus on kestävällä tasolla.”

Nämä kolme tavoitetta luovat edellytykset myös sosiaaliselle ja taloudelliselle hyvinvoinnille eli edistävät ihmisten hyvinvointia, yritysten kilpailukykyä, työllisyyttä ja alueiden elinvoimaisuutta. (Sitra, Wikipedia)

Vaikutus 1/3 (outcome)

Asukkaat

- Yhteisöllisyyden lisääntyminen
- Asukkaiden arjen helpottuminen
- Asukkaiden tiedot kestävästä elämästä ja taitonsa elää kestäväää elämää lisääntyvät, elintavat muuttuvat kestäviksi: uuden ostaminen ja omistaminen vähenee, jakamistalous lisääntyy (tavarat, tiedot ja taidot), he hankkivat ja kuluttavat kestäviä palveluita, he osaavat korjauttaa ja korjata hyödykkeitään
- Ylpeys omasta asuinalueesta kasvaa, vanhaa rakennuskantaa arvostetaan ja vaalitaan entistä paremmin.
- Asukkaiden luontosuhde ja ympäristötietoisuus paranee, yhteistä lähiympäristöä ja perinnepihoja osataan arvostaa ja
- Tietoisuus kestävästä liikkumisratkaisusta lisääntyy ja polkupyörien käyttö lisääntyy
- Asukkaat kehittyvät aktiiviksi ruokakansalaisiksi ja osaavat viljellä ruokaansa kaupunkiympäristössä
- Ravinnekierto tonteilla paranee, asukkaat oppivat kompostoimaan

Vaikutus 2/3

Alueen yritykset ja yhteisöt, lähistön asukkaat ja asukasyhdistykset

- Alueen yritykset ja yhteisöt tulevat tiiviimmäksi osaksi asukas yhteisöä (yhteisöllisyyden lisääntyminen)
- Alueen yritysten ja yhteisöjen toiminta muuttuu entistä ekologisemmaksi
- Yritykset ja yhteisöt kokevat ylpeyttä alueesta, yhteistä ympäristöä ja vanhaa rakennuskantaa arvostetaan ja vaalitaan entistä paremmin
- Alueen tunnettuus ja arvostus kasvaa

Vaikutus 3/3

Toiminnan mahdollistajat

- Anttilanmäkeä pidetään uskottavana kestävän arjen mallialueena konkreettisten tekojen ansiosta
- Toiminnan mahdollistaminen kehittää myös Lahden kaupungin, rahoittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden mainetta sekä vetovoimaisuutta
- Alueen kiinteistöjen ja alueen arvo nousee, henkinen ja taloudellinen arvo

Teot ja panokset

muodostavat palvelukokonaisuuden, jonka tavoitteena on aikaansaada haluttu vaikuttavuus ja vaikutukset

Teot (output)

Käytännön toiminta, mitattava tehty työ. Teoiksi merkitään vain ne teot, jotka itse toteutetaan. Tekojen tarkoitus on tuottaa halutut vaikutukset. Millä teoilla saavutamme tavoitellut konkreettiset muutokset? Millaisilla yhteiskehittämisen ja kokeilujen keinoilla voimme päästä parempaan tulokseen?

Panokset (input)

Käytössä olevat ja käytetyt resurssit. Resurssit määrittelevät sen, mitä tekoja ja sitä myötä vaikutuksia voidaan saada aikaan. Tekoja on karsittava, mikäli niiden toteuttamiseksi ei löydy riittäviä resursseja.

- Rahoitus/Omarahoitus/Hankerahoitus/Joukko/yhteisrahoitus
- Tilat
- Henkilöresurssit, toiminnan toteuttajat: tekijät, yrittäjät, vapaaehtoiset
- Mahdollistajat: rahoittajat, sponsorit, yhteistyökumppanit
- Laitteet ja irtaimisto
- Jalotus-verkosto

Teot – kestävä kuluttaminen

Perustetaan lainaamo, yhdistyksen omistuksessa oleville sekä naapurilta naapurilta lainattaville tavaroille (vertaislainaamo)	P*	Aikataulu
Yhdistys listaa omissa säilytystiloissa olevat, jotka ovat lainattavissa.	hlö	TEHTY
Inventoidaan nettilomakkeen avulla mitä laitteita ja tarvikkeita asukkailla on saatavilla ja mille on tarvetta	Hlö	Elo-syyskuu
Lainaamon testiryhmä miettii kahden esimerkkitarvikkeen (peräkärri ja oksasilppuri) kautta lainausprosessia ja siinä huomioitavia seikkoja, tuotoksensa ohjeistusluonnos	Hlö	syyskuu
Coreorient tulee esittelemään yhteisöalustansa, joka on suunniteltu tavaroiden, osaamisen ja tilojen lainaamiseen.	Hlö	Lokakuun alku
Lähdetään muutamalla lainattavalla liikkeelle. Lainaustoiminnan käynnistyttyä seuraava työpaja, johon kutsutaan mukaan jalotus	Hlö	
Jaetaan osaamista		
Tehdään osaamisen tarvekartoitus ja inventointi samalla nettilomakkeella (erityisesti kestävä elämän toimintaan liittyvä, esimerkiksi eläkeläisillä voi olla aikaa jakaa osaamistaan)	hlö	Elo-Syyskuu
Perehdytään nappinaapuri-sovellukseen		

*P= tarvittavat panokset, merkittynä jos on saatavilla

Teot – kestävä kuluttaminen

Kartoitetaan alueen vajaakäytöllä olevia tiloja, taloja ja piharakennuksia	P*	Aikataulu
Tehdään tarvekartoitus ja inventointi nettilomakkeella, havainnoimalla ja yhteydenotoin	hlö	Elo-syyskuu
Edistetään yhteisomistamista		
Kootaan vinkkilista ja hyödynnetään viestinnässä käyttäjätarinoita, esimerkkejä siitä mitä jo tehdään		
Edistetään vaihdantaa (vaatteet, tavarat, lelut, harrastusvälineet, osaaminen)		
Järjestetään sesongin mukaisia vaihdantatapahtumia , ensimmäinen tapahtuma syksyllä	hlö	Marras- kuun alku
Alueen olemassa olevat Facebook- ja whatsapp-ryhmät kaikkien tietoisuuteen tai perustetaan uusia täydentäviä		
Edistetään yhteishankintoja		
Kilpailutetaan koko alueen jätekeräys jäteautorallin vähentämiseksi	hlö	Syys- lokakuu
Järjestetään yhteinen keräys puutarhajätteille (lava saataville tietyksi ajaksi)		

*P= tarvittavat panokset, merkitty jos on saatavilla

Teot – kestävä kuluttaminen

Vähennetään ruokahävikkiä	P*	Aikataulu
Edistetään hävikkiruoan hyödyntämistä (omenat, marjat ja muu ylijäämäruoka, esim. whatsapp/facebook-ryhmät)		
Tehdään mehuasemalle Anttilanmäen yhteisvaraus runsasomenaisina vuosina		
Kehitetään korjaus-, huolto- ja uudelleenmuokkaustoimintaa , tehdään itse		
Verstastoiminta: ompelu, puutyö, metallityö, verhoilu, pyöränkorjaus, korjausrakentaminen, yhteistyössä koulu/kansalaisopisto/alueensaajat		
Järjestetään kädentaitotapahtuma, jossa tehdään yhdessä kransseja	Hlö	
Ekologinen askartelupaja, jossa opetellaan tekemään “elmukelmua” ja pesuaineita	hlö	
Ylläpidetään Anttilanmäen kasvipankkia		
Järjestetään kasvipankin käyttöön ja perinnekasveihin liittyvää neuvontaa talkoiden yhteydessä ja jaetaan syksyllä siemeniä	Hlö	KÄYNNISSÄ
Tehdään yhteistyötä koulun ja päiväkodin kanssa (omat penkit, vierailut) > lähiympäristön ja perinnekasvillisuuden vaaliminen	hlö	KÄYNNISSÄ

*P= tarvittavat panokset, merkitty jos on saatavilla

Teot – kestävä liikkuminen

Yhteiskäyttöautot	P*	Aikataulu
Inventoidaan asukkaiden vajaakäytöllä olevat autot ja tiedustellaan jakamis- halukkuutta (nettilomake)	hlö	Elo-syyskuu
Laatikkopyörät		
Viestitään asukkaille kaupungin lainattavasta laatikkopyörästä, joka on ilmainen ja saatavilla matkakeskuksen tuntumasta		
Selvitetään inventoinnin ja tarvekartoituksen yhteydessä laajempi tarve	hlö	Elo-syyskuu
Kimppakyydit		
Edistetään kimppakyytejä esim. Facebook /Whatsapp. Yhteiset kauppareissut – ”Kenellä on asiaa Kodin Terraan? Onko tapahtumaan x lähtijöitä?”		

*P= tarvittavat panokset, merkitty jos on saatavilla

Teot – kestävä asuminen

Edistetään perinnerakentamista	P*	Aikataulu
Järjestetään perinnerakentamiseen liittyviä tilaisuuksia, neuvontaa, kursseja, punamultatalkoot (asukas tai esim. kansalaisopisto opettajana)		
Kaupunkiviljely		
Opetellaan yhdessä ruoan kasvattamista omalla tontilla, neuvonta, kurssit, tapaamiset (asukas tai esim. kansalaisopisto opettajana)		
Yhteisöviljelmät		
Vuodenkiertoa noudattavat talkoot		
Opetellaan yhdessä kierrätystä omalla tontilla, kompostointi, bokashi-kompostointi, kurssit, neuvonta (asukas tai esim. kansalaisopisto opettajana)	hlö	
Kyläapulainen asukkaiden arkea helpottamaan		
Kartoitetaan alueen nuoret, jotka voisivat auttaa taskurahaa vastaan tarvittavissa askareissa sitten		
Selvitetään palkkatukityöllistetyn mahdollisuus tai mahdollisuus kenen vaan palkkaamiseen		

*P= tarvittavat panokset, merkitty jos on saatavilla

Esimerkkejä inventoinnissa löytyneistä lainattavista tarvikkeista ja taidoista

verhoilu, metallityö, puutarhanhoito, kompostointi (bokashi), ompelu, kädentaidot, matonpesu, ruoanlaitto, lumenkolaus, omenapuiden leikkaus, lastenhoito, kissanhoito, siivous, puutyö, Kirvesmiestyö, Atk-taidot, Peräkärri, auto, painepesuri, astioita, ompelukone, mehumaija, lastentarvikkeet, urheilutarvikkeita, telttä 2,5x2,5, Oksasilppuri (max 3 cm oksille), oksasakset pitkässä varressa, iskuporakone, kottikärryt, ruohonleikkuri, retkeilyvarusteita (telttä 3 hlö, huvilatelttä), työkaluja, sirkkeli, maalaustelineet, painepesuri, siimaleikkuri, lehtipuhallin, vesitahko, pistosaha, kulmahiomakone nauha ja tasohiomakone, kutteri, iskevä akkuruuvinväännin, ruohonleikkuri, vesitonkat, ruohonleikkuri, trimmeri, puutarhakalusteet...

Esimerkkejä tarvekartoituksessa löytyneistä tarpeista

lumityöt, ATK-taidot, työkalujen teroittaminen, ikkunanpesu, ompelu, pensasaidan leikkaaminen, "mökkitalkkari", Talovahti, Tilat (sauna, treenikämppä, työkaluvaja), Ikkunankunnostus (kurssi), Marja- ja sienipaikat, soitinopetus, Laatikkoviljely (aloitus), laatikkotalkoot jätepuista, Yhteislenkki, puunkaato, hylly hyvässä kellarissa, remonttiapu, omenapuiden leikkaaminen, speedheater, vaatteet, kompostointi, peräkärri, auto, korjausrakentamisen laitteet, maalaustelineet, rakennustelineet, painepesuri, astioita, ompelukone, mehumaija, lastentarvikkeet telta 2,5x2,5, Järeää mallia oleva oksasilppuri, korkeat tikkaat, teollisuusompelukone (nahkan ompelamiseen), säilytystila peräkärrielle, pihajuhlavarustus: juhlatelta sekä penkit & pöydät ja astioita juhliin, klapi-kone, pakettiauto, pitkä jatkojohto, lumilinko, autojääkaappi, bobcat, lasten liikuntavälineitä, puutarhatyökaluja, lehtipuhallin, tasohiomakone...

Ajatuksia viestintään

Viestinnässä hyödynnetään käyttäjätarinoita, positiivisia esimerkkejä siitä mitä jo tehdään ja kannustetaan ihmisiä ottamaan kestäviä toimintamalleja arkeensa siinä määrin ja siten kun se kullekin parhaiten sopii. Lahden videokuvaajat yhteistyöhön.

- Kompostointiin liittyvä kampanja, jossa hyvin kompostointia hoitavat eri tyyppiset esimerkkihenkilöt avaavat järjestelmänsä, naapurusten yhteiskomposti
- Esimerkit yhteisomistamisesta esim. naapurusten yhteinen ruohonleikkuri
- Perinnerakentamiseen liittyvät esimerkit

...

A decorative border surrounds the central text, featuring stylized floral and leaf motifs in teal, orange, and maroon colors. The motifs include swirls, leaves, and abstract shapes.

www.anttilanmaki.fi